

Posudek vedoucí diplomové práce

Téma: Komparativní analýza vybraných právních aspektů manželství a registrovaného partnerství
Autorka: Kateřina Šebestová
Vedoucí: JUDr. Anna Outlá

Výběrem tématu, které v posledních několika letech rezonuje právním i společenským prostorem, vstoupila autorka mimo jiné na teritorium lidských práv a zákazu diskriminace, i když primárně takové pojetí svého díla nezvolila.

Jejím cílem se tak nestal rozbor antidiskriminační právní úpravy a judikatury založený na možné diskriminaci příslušníků queer komunity z důvodu sexuální orientace, nýbrž snaha podat erudovaný pohled na českou právní úpravu institutů manželství a registrovaného partnerství a provést odbornou komparativní analýzu vybraných právních aspektů těchto dvou institutů. Pracovní hypotéza, byť takto přímo neoznačená, pak měla odpovědět na otázku, zda existuje v České republice potřeba uzákonit pro osoby stejného pohlaví institut manželství. Zároveň se autorka plánovala zaměřit na případné nedostatky současné právní úpravy a neopodstatněné rozdíly v zacházení s osobami žijícími v manželství a registrovaném partnerství.

Podle záměru diplomantky jí k naplnění předsevzatých cílů měly sloužit metody deskriptivní, analytická a komparativní. Hned na začátku je možné konstatovat, že se jí zamýšleného způsobu tvorby podařilo zdařile dosáhnout, třebaže mezi avizovanými metodami zpracování převážila metoda popisná s prvky povolené kompilace.

Autorka řádně dodržela zadanou osnovu, respektovala zásady pro vypracování diplomové práce, ale neotřele přistoupila k výběru právních oblastí vhodných ke komparaci, když stanovila pořadí jejich důležitosti podle výzkumu provedeném v roce 2019 veřejným ochráncem práv, tedy žebříčku, který svými odpověďmi ve výzkumu vytvořili sami respondenti, členové LGBT + komunity.

V rámci první kapitoly diplomantka seznamuje čtenáře se dvěma základními právními možnostmi trvalého soužití dvou osob v podobě, v jaké jsou promítnuty do českého právního řádu. Za podpory různorodých literárních pramenů a příslušné legislativy s přesahem do mezinárodní právní úpravy a s historickým exkursem popisuje jasně a srozumitelně páteřní prvky obou institutů.

Těžiště práce spočívá v komparačním textu a vyznačuje se díky shora zmíněné volbě nejpalcivějších problémů spojených s dvoukolejností úpravy trvalého soužití dvou osob příjemně přehledným uspořádáním. Nelze říci, že by pisatelka zpracovala dané téma objevným způsobem nebo že by přispěla svou publikací do sbírky teoretických pojednání mimořádným dosud nezveřejněným nápadem, nicméně se jí podařilo vytvořit dílo, které může být zajímavým zdrojem informací pro laika, ale i v této oblasti méně poučeného odborníka.

Diplomantka chytře využila svůj studijní pobyt na Jagellonské univerzitě v Krakově a zahraniční komparaci zaměřila na Polsko, čímž diplomovou práci nepochybně ozvláštnila. Ukázala přitom, že ani zakotvení institutu manželství jako

soužití dvou heterosexuálních osob v ústavě nezabrání diskusi, zda jde o zákaz manželství homosexuálů nebo o ochranu manželství heterosexuálů, jak nakonec uzavřel Vojvodský správní soud. Aktuálně neexistence uzákonění registrovaného partnerství v sousední zemi jen dokresluje, jak složitá a mnoha vlivy zatížená je cesta k formálnímu zrovnoprávnění soužití osob stejného pohlaví.

Diplomová práce je díky hojnému poznámkovému aparátu svědčícímu o dovedném využití pramenů a deskriptivní metody zpracování prosta věcných chyb, díky vyzrálé stylistice čtivá a díly promyšlené koncepci záživná.

Rovněž z formálního hlediska dílo splňuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce. Zcela marginální jsou interpunkční a gramatické závady, obojí svědčí o znalosti mateřského jazyka a kvalitní korektuře textu. Poctivě odvedená je práce s inspiračními zdroji různorodého charakteru, obohacující je judikatura a doprovodné publikace v podobě důvodových zpráv. Vzhledem k poměrné bohatosti poznámek pod čarou by mohly být vypuštěny pouhé odkazy na paragrafy zákonů (namátkou s. 7, s. 8, s. 27) a tyto vhodně zakomponovány do vlastní práce jako tomu bylo autorkou učiněno v jiných případech. Převzaté citace jsou řádně označeny, jejich použití není samoučelné a vhodně zapadá do celkové struktury diplomové práce.

Jak sama diplomantka na závěr uvádí, k potřebě uzákonění manželství osob stejného pohlaví zaujala jednoznačně pozitivní stanovisko. Při ústní prezentaci své diplomové práce by proti mohla podrobněji rozvést důvody, které ji k tomuto postoji vedly a vypořádat se se záměrem skupiny poslanců zasáhnout do čl. 32 Listiny základních práv a svobod poskytnutím ústavní ochrany manželství jako svazku muže a ženy.

Diplomovou práci doporučuji k ústní obhajobě s navrhovaným klasifikačním stupněm výborně.

V Plzni dne 10.11.2022

JUDr. Anna Outlá